

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/194/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3614010182
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Samaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3614010182.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Samaša a sudcov JUDr. Františka Kováča a JUDr. Ondreja Gáboríka na verejnom zasadnutí konanom dňa 23. februára 2015 prejednal odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske v trestnej veci obžalovaného

D. G. G.,

nar. XX.XX.XXXX v D., trvale bytom V., H. R. XX/XXX, príslušníka PZ,

ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Partizánske, sp.zn. 2T/127/2014 zo dňa 05. novembra 2014 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b/, d/ Tr.por. zrušuje sa napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 3 Tr.por. sa obžalovaný podľa § 285 písm. b/ Tr.por. oslobodzuje spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske, č. Pv 615/13/3305-27 zo dňa 08.08.2014, v ktorej mu bolo kladené za vinu, že sa mal dopustiť prečinu porušovania služobných povinností podľa § 411 ods. 1 Tr.zák. na tom skutkovom základe, že dňa 07.11.2013 v čase asi o 02.35 hod. na ceste II/579 v km 3,0 v smere na obec U. v čase služby ako spolujazdec služobného motorového vozidla zn. Kia Ceed, ev. č. F., zatiahol ručnú brzdu na vozidle, ktoré v tom čase riadil stržm. G. D., čím konal v rozpore s ustanovením § 45 ods. 2 zák. č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a svojim konaním porušil služobné povinnosti v zmysle § 48 ods. 3 písm. n/ zák. č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície, na základe ktorého ustanovenia je povinný plniť povinnosti vyplývajúce z iných všeobecne záväzných predpisov, v dôsledku čoho došlo k dopravnej nehode, k zraneniu oboch účastníkov a ku škode na služobnom motorovom vozidle vo výške 6.729 € bez DPH, pretože tento skutok nie je trestným činom.

Podľa § 288 ods. 3 Tr.por. sa poškodené Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, 812 72 Bratislava, IČO: 00151866 odkazuje s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

odôvodnenie:

Rozsudkom súdu prvého stupňa bol podľa § 285 písm. c/ Tr.por. obžalovaný G. G. oslobodený spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske č. Pv 615/13/3305-27 zo dňa 08.08.2014, doručenej súdu dňa 11.08.2014, v ktorej mu bolo kladené za vinu, že sa mal dopustiť prečinu porušovania služobných povinností podľa § 411 ods. 1 Tr.zák. na tom skutkovom základe, že dňa 07.11.2013 v čase asi o 02.35 hod. na ceste II/579 v km 3,0 v smere na obec U. v čase služby ako spolujazdec služobného motorového vozidla zn. Kia Ceed, ev. č. F., zatiahol ručnú brzdu na vozidle, ktoré v tom čase riadil stržm. G. D., čím konal v rozpore s ustanovením § 45 ods. 2 zák. č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a

svojím konaním porušil služobné povinnosti v zmysle § 48 ods. 3 písm. n/ zák. č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície, na základe ktorého ustanovenia je povinný plniť povinnosti vyplývajúce z iných všeobecne záväzných predpisov, v dôsledku čoho došlo k dopravnej nehode, k zraneniu oboch účastníkov a ku škode na služobnom motorovom vozidle vo výške 6.729 € bez DPH, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

Podľa § 288 ods. 3 Tr.por. bolo poškodené Ministerstvo vnútra SR odkázané s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie prokurátor, ktoré zahlásil do zápisnice o hlavnom pojednávaní ihneď po vyhlásení rozsudku. Následne prokurátor odvolanie podrobne písomne odôvodnil. V úvode dôvodov prokurátor uviedol obsah ustanovení zákonov (Trestný zákon, O policajnom zbore a štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície a O cestnej premávke), z ktorých podľa jeho názoru vyplýva, že boli naplnené znaky (objektívna stránka, subjektívna stránka) trestného činu porušovania služobných povinností podľa § 411 ods. 1 Tr.zák. Prokurátor sa nestotožnil s vyhodnotením vykonaného dokazovania súdom, pretože tento sa jednoducho a bezdôvodne priklonil k verzii obžalovaného a za základ svojho rozhodnutia nebral celý komplex vykonaných dôkazov, ktoré vo svojom súhrne jednoznačne preukazujú spáchanie skutku obžalovaným G.. Súd nebral do úvahy, že predmetný trestný čin možno spáchať aj nebanlivostným konaním. Svedok D. od počiatku tvrdí, že ručnú brzdú zatiahol obžalovaný, pričom je irelevantné, či to bolo v dôsledku vybehnutia zveri na cestu, pretože obžalovaný ako spolujazdec nesmel žiadnym spôsobom zasahovať do riadenia vozidla svedkovi D.. Výpoveď svedka D. je potvrdená aj znaleckým posudkom z odboru dopravy, ktorý výpoveď tohto svedka určil ako technicky prijateľnú. Na základe toho je evidentné, že konštatovanie súdu, že zavinenie obžalovaného je preukazované iba jediným dôkazom, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pretože dôkazy jednoznačne preukazujú spáchanie skutku obžalovaným nstržm. G. G., ktorý ako príslušník ozbrojeného zboru svojím zavineným konaním porušil služobné povinnosti vyplývajúce mu zo všeobecne záväzných predpisov, pričom toto jeho konanie malo za následok podstatné zníženie použiteľnosti výstroja ozbrojeného zboru. Prokurátor navrhol podľa § 321 ods. 1 písm. c/, d/ Tr.por. zrušiť napadnutý rozsudok v celom rozsahu s tým, aby vec bola podľa § 322 ods. 1 Tr.por. vrátená súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

K odvolaniu prokurátora sa písomne vyjadril aj obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu. Obhajca najmä poukázal na to, že v predmetnej veci existujú také pochybnosti, ktoré odôvodňujú použitie zásady „in dubio pro reo“. Navrhol odvolanie prokurátora podľa § 319 Tr.por. ako nedôvodné zamietnuť.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní, navrhla prokurátorka krajskej prokuratúry rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť podľa § 321 ods. 1 písm. b/, d/ Tr.por. a vec podľa § 322 ods. 1 Tr.por. vrátiť súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Obžalovaný a obhajca navrhli odvolanie prokurátora podľa § 319 Tr.por. ako nedôvodné zamietnuť.

Odvolací súd podľa § 317 ods. 1 Tr.por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré týmto výrokom predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie je čiastočne dôvodné.

Pokiaľ ide o procesný postup súdu prvého stupňa, v tomto smere v odvolaní nebola vytykaná žiadna chyba, pričom ani odvolací súd sám nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr.por.

Pre náležité zistenie skutkového stavu veci boli na hlavnom pojednávaní vykonané všetky do úvahy prichádzajúce dôkazy. Z výsluchov najmä priamych svedkov - obžalovaného G. G. a svedka G. D. bez akýchkoľvek pochybností vyplynulo, že počas jazdy došlo k havárii služobného motorového vozidla zn. Kia Ceed, ev. č. F. XXX V., v ktorom vykonávali hliadkovú službu príslušníci PZ - vodič G. D. a veliteľ hliadky obžalovaný G. G.. Zo znaleckého posudku z odboru dopravy taktiež jednoznačne vyplynulo, že technickou príčinou dopravnej nehody (šmyk vozidla, zjidenie z cesty a prevrátenie sa) bolo zatiahnutie ručnej brzdy.

Tieto skutkové zistenia správne zistil a ustálil súd prvého stupňa. Pred skúmaním, či došlo k naplneniu zákonných znakov žalovaného prečinu, správne sa zaoberal otázkou, ktorú považoval za spornú - teda, či ručnú brzdú zatiahol obžalovaný alebo vodič G. D.. Aj v tomto boli skutkové úvahy súdu prvého stupňa v zásade správne. Tu však súd prvého stupňa pri ustaľovaní osoby, ktorá zatiahla ručnú brzdú, síce správne zameral pozornosť na príčinu takéhoto konania, avšak v tomto smere precenil zmeny vo výpovediach vodiča - svedka G. D., ktoré ho viedli k záveru, že v dôsledku pochybností nie je možné rozhodnúť o tom, že ručnú brzdú zatiahol práve a len obžalovaný G. G..

Senát odvolacieho súdu naproti tomu poukazuje na to, že už možná príčina zatahnutia ručnej brzdy svedčí jednoznačne pre záver, že ručnú brzdú zatiahol obžalovaný, ako spolujazdec. Okrem iného je totiž v rozpore s akýmkoľvek logickými úvahami a naučenými mechanickými a technickými reakciami, aby vodič motorového vozidla na vzniknutú „náhlu“ prekážku nereagoval vôbec nohami (brzda, plyn, spojka) tak, ako to vyplýva zo znaleckého posudku, ale by reagoval pravou rukou tak, že pustil volant a zatiahol ručnú brzdú. Reflexívnosť v konaní vodiča (pokiaľ nejde o automobilového pretekára) prakticky vylučuje, aby použil ručnú brzdú ako podstatne pomalšiu reakciu na „náhlu“ prekážku. Zo žiadnej výpovede pritom ani nevyplývalo, že by vodič mal tendencie počas jazdy robiť tzv. „dobrácke kúsky“ v podobe bezdôvodného zatahnutia ručnej brzdy. Potom ale dospejeme k záveru, že ručnú brzdú zatiahol práve a len obžalovaný G. G., o čom nadobudol senát odvolacieho súdu rozumnú istotu.

Okrem toho, že odvolací súd vylúčil, že by ručnú brzdú zatiahol vodič, pre zatahnutie ručnej brzdy obžalovaným svedčia aj nasledovné okolnosti. Je logické a technicky prijateľné, že na „náhlu“ prekážku môže zareagovať okrem slovného upozornenia vodiča spolujazdec tým, že zatiahne ručnú brzdú (pri mechanických ručných brzdách nachádzajúcich sa medzi sedadlami vodiča a spolujazdca vpredu). Taktiež druhý možný motív nazvaný odvolacím súdom ako „dobrácke kúsky“ (vypovedal o ňom svedok G. D.) svedčí pre spolujazdca, ktorý takto „sťažuje“ vedenie motorového vozidla vodičovi, pričom takto konajúca osoba nedokáže technicky dostatočne rozlíšiť, kedy zadné kolesá vozidla len „brzdí“ a v ktorom momente ich už „zablokuje“.

V súvislosti s touto skutkovou otázkou sa pritom senát nadriadeného súdu nestotožnil s názorom súdu prvého stupňa v tom, že vo výpovedi vodiča - svedka G. D. sú také rozpory, ktoré spochybňujú tú časť výpovede, keď inak vždy zhodne uvádzal od počiatku (telefonické hlásenie svedkovi N. výpoveď na hlavnom pojednávaní), že ručnú brzdú zatiahol spolujazdec - obžalovaný. Tento svedok zatahnutie brzdy obžalovaným videl, jej zatahnutie vyplýva z fotodokumentácie havarovaného vozidla a aj zo znaleckého posudku vyplýva, že príčinou nehody bolo výlučne zatahnutie ručnej brzdy počas jazdy.

Proti vyslovenej úvahe súdu prvého stupňa o nelogičnosti v tom, že tento svedok najprv hovoril o zveri a potom uvádzal bezdôvodné zatahnutie brzdy obžalovaným, uvádza senát úvahu v tom, že o skutočnej príčine zatahnutia brzdy obžalovaným začal tento svedok hovoriť až neskôr preto, že obžalovaný uviedol, že brzdú zatiahol vodič, z tohto dôvodu sa tento rozhodol aj o príčine vypovedať tak, že nebude obžalovanému pomáhať.

Z týchto dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že vo výroku rozsudku je chyba v skutkovom zistení v tom, že predmetnú ručnú brzdú nezatiahol obžalovaný (§§ 321 ods. 1 písm. b/, 285 písm. c/ Tr.por.). Zároveň ale musel súd prvého stupňa následne skúmať, či napriek takejto zmene skutkových okolností možno obžalovaného uznať vinným zo spôsobenia škody (podstatné zníženie použiteľnosti) na služobnom motorovom vozidle PZ - ktorý je ozbrojený bezpečnostný zbor. K použitiu právnej kvalifikácie uvádza senát odvolacieho súdu nasledovné. Prokurátor síce v odvolacích námietkach objektívnu stránku (konanie obžalovaného) nesprávne podmieňoval možnosťou subjektívnej stránky v podobe zavinenia aj z nedbanlivosti, faktom je, že v ustanovení § 411 Tr.zák. je chránená výzbroj, výstroj, iné veci alebo finančné prostriedky aj pred konaním páchatel'a vo forme nedbanlivosti. Súvisí to s úlohami ozbrojených síl a ozbrojených zborov. Nie každé konanie príslušníka ozbrojených síl alebo zbrojeného zboru, hoci ním vznikne vyššie uvedený škodlivý následok, napĺňa však znaky tohto trestného činu. Aj keď obžalovaný svojím konaním spôsobil predmetnú dopravnú nehodu, nebolo vyvrátené že obžalovaný takto mohol skutočne konať reflexívne v dôsledku zľaknutia sa zveri. Tu nemožno prehliadnúť, že k nehode došlo v noci, pričom o zveri ako prvý hovoril práve vodič G. D. rovnako ako obžalovaný. Ak aj neskôr v tomto smere tento svedok v tomto smere výpoveď zmenil - pochybnosť o príčine zatahnutia ručnej brzdy obžalovaným, zostala zachovaná.

Ďalej je potrebné uviesť, že prokurátor síce v odvolaní argumentoval ustanovením zákona o cestnej premávke (§ 45 ods. 2 zák. č. 8/2009 Z.z.), podľa ktorého prepravovaná osoba nesmie svojim správaním ohrozovať bezpečnosť cestnej premávky najmä obmedzovaním vodiča v bezpečnom ovládaní vozidla. Na druhej strane nemožno prehliadnúť služobné postavenie obžalovaného v čase činu. Obžalovaný bol veliteľ dvojčlennej hliadky PZ, ktorej na hliadkovanie bolo zverené motorové vozidlo. Z titulu tejto funkcie obžalovaný zodpovedal nielen za svoju činnosť, ale aj za činnosť druhého člena hliadky - vodiča. V tomto smere je nielen oprávnený, ale aj povinný zasiahnuť, ak napr. hrozí nebezpečenstvo zrážky služobného motorového vozidla so zvierateľom a má dôvod sa domnievať, že vodič, ktorého inak je povinnosťou jazdiť tak, aby nedošlo k nehode, včas nereaguje. K tejto okolnosti svedok G. D. pritom uviedol, že na strane obžalovaného vedľa cesty bola vysoká tráva a tento zvierateľ mohol lepšie spozorovať.

Z takto rozvedených dôvodov s prihliadnutím na nevyvrátenie okolnosti pohybu zvierateľa pri ceste, dospel senát odvolacieho súdu k záveru, že obžalovaný nekonal ani formou nedbanlivosti, a preto rozhodol, že žalovaný skutok v tomto prípade nie je trestným činom.

Odvolací súd preto sám rozhodol rozsudkom tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti. Výrok o odkázaní poškodeného na občianske súdne konanie je výrokom obligatárnym pri oslobodení obžalovaného spod obžaloby.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.